



**Česká školní inspekce**  
**Olomoucký inspektorát**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov**

**Tyršova 360, 798 27 Němčice nad Hanou**

**Identifikátor školy: 600 120 503**

**Termín konání inspekce: 7. – 11. únor 2005**

<b>Čj.:</b>	m4-1009/05-11071
<b>Signatura:</b>	om3cy130

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov je úplnou základní školou. Sdružuje základní školu (ZŠ), školní družinu (ŠD) a školní jídelnu (ŠJ).

Ve školním roce 2004/2005 navštěvuje školu v patnácti třídách 1. - 9. ročníku 320 žáků. Ve srovnání s předcházejícím školním rokem došlo k poklesu počtu žáků o 31, snížil se i počet tříd v důsledku spojení dvou druhých tříd a vytvoření jedné třetí třídy. Stanovená kapacita ZŠ (600 žáků) je využita z 53 %, průměrná naplněnost činí 21 žák na třídu. Neadekvátní je naplněnost třetí a osmé třídy (35 resp. 38 žáků), což ztěžuje uplatňování efektivních výukových metod. S nabytím účinnosti příslušné platné normy od 1. září 2005 nejsou tyto počty žáků přípustné. Do školy dojíždějí žáci ze sedmi okolních obcí. Školní družina zajišťuje ve dvou odděleních pouze odpolední provoz.

V ZŠ pokračuje výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Z cizích jazyků je vyučován anglický a německý jazyk. Ve školním roce 2004/2005 škola eviduje 5 individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (2 žáci s tělesným postižením, 3 žáci s vývojovými poruchami učení - VPU).

Rada školy je ustavena již od 1. ledna 1993, při škole pracuje také Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ).

## PŘEDMĚT INSPEKCE

### **Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:**

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk (2. stupeň), matematika (1. a 2. stupeň), chemie a praktika z chemie, občanská výchova a praktické činnosti (1. stupeň) vzhledem k realizovaným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve výše uvedených předmětech vzhledem k realizovaným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v uvedených předmětech vzhledem k realizovaným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2004/2005

## PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor je kromě dílčích generačních obměn stabilizován. Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje ve školním roce 2004/2005 dvacet učitelů, všichni mají odbornou kvalifikaci pro výuku v základní škole. Velmi dobré personální podmínky se příznivě projeví v kvalitě hodnocené výuky většinou jen na 1. stupni.

Organizační struktura s jasně definovanými vztahy nadřízenosti a podřízenosti a postupnou modernizací informačního systému (vytvoření interní počítačové sítě) umožňuje řízení školy. O zásadních věcech jedná tzv. rozšířené vedení.

Přenesené deklarované kompetence na vedoucí metodického sdružení (MS) 1. stupně a vedoucí jednotlivých předmětů (sledována zejména matematika a český jazyk) jsou v praxi

realizovány jen částečně. Pozitivem v práci MS vedle tradičního řešení organizačních záležitostí a materiálně-technického zabezpečení výuky na 1. stupni je zlepšení vzájemné informovanosti vyučujících v oblasti dalšího vzdělávání a spolupráce s mateřskou školou v souvislosti s přechodem žáků na ZŠ. Přetrvávají nedostatky v oblasti plánování učiva, chybí systematická analýza výsledků vzdělávání. Formální a málo efektivní je práce vedoucích sledovaných předmětů na 2. stupni. Ze společných jednání učitelů nevyplývají konkrétní relevantní informace a závěry, nedostatečná je v matematice např. jejich spolupráce při tvorbě, systému hodnocení a analýze čtvrtletních písemných prací, využívání stávajícího pomůckového fondu, minimální pozornost je věnována řešení metodických otázek apod.

Průběžná, poměrně četná kontrolní činnost vedení školy je prováděna s důrazem na průběh výuky a vedení dokumentace učitelů, případně žáků (žakovské knížky, sešity). Projednávání výsledků hospitací s učiteli však není průkazné, také na poradách jsou závěry z kontrol zobecňovány v malé míře, což v konečném důsledku nepřispívá k odbornému růstu vyučujících. Dostatečně účinný není přijatý systém kontroly naplňování učebních osnov, výsledkem jsou přetrvávající nedostatky v plánování učiva matematiky na 1. stupni.

Koncepčně je řešena otázka personálního rozvoje pracovníků a jejich dalšího vzdělávání, které je organizováno v souladu s potřebami školy. Nabídky vzdělávacích akcí učitelé využívají, získané poznatky se snažili uplatňovat v praxi zejména na 1. stupni. Systém hodnocení a kritéria pro přiznání osobního příplatku pedagogickým pracovníkům vytváří velký prostor pro jejich seberealizaci.

***Personální podmínky vzdělávání jsou celkově dobré, velmi příznivé je složení pedagogického sboru z hlediska odborné kvalifikace vyučujících.***

## **MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**

Materiálně-technické zázemí a vybavení školy umožňují plnit ve sledovaných předmětech realizovaný vzdělávací program. Ve srovnání s výsledky poslední inspekce, která se uskutečnila v roce 1999, zůstal zachován počet kmenových učeben. Vybudováním další odborné učebny výpočetní techniky s trvalým připojením k internetu se prostorové podmínky školy pro výuku ještě zlepšily a jsou velmi dobré. Příznivě je hodnoceno využívání počítačů nejen ve výchovně-vzdělávacím procesu, ale i v rámci informačního systému školy, kde byla vytvořena lokální síť propojující vedení školy, sborovnu, školní jídelnu a kancelář hospodářky. Většina údajů školní matriky je vedena v evidenčním systému Bakalář. Orientaci vyučujících ve využívání inventáře školy jim usnadňují informace v počítačích, prezentovány jsou zde např. nabídky a nákupy nových učebních pomůcek a učebnic. Na jejich obměně, která probíhá v omezeném rozsahu, učitelé participují svými návrhy. Daná problematika je také předmětem jednání pedagogických porad.

Výrazným pozitivem je zařízení již většiny kmenových učeben výškově stavitelnými žakovskými stolky a židličkami, přibližně polovina těchto učeben byla vybavena také moderním skříňkovým nábytkem.

Od poslední inspekce došlo také k přemístění školní družiny z odloučeného pracoviště do budovy školy. Její prostorové podmínky však neodpovídají potřebám dvou oddělení.

Střídmou výzdobu společných prostor tvoří většinou výtvarné práce žáků a ocenění jejich sportovních výkonů, částečně přírodovědné exponáty. Jejich celková estetická úroveň je pouze průměrná, postrádá větší nápaditost a ve vztahu k žákům nepůsobí příliš motivačně. Příznivější je situace v kmenových učebnách 1. stupně a v některých odborných učebnách.

Výuka **českého jazyka a občanské výchovy** probíhá v kmenových učebnách bez výrazného estetického vzhledu. Výjimku tvoří učebna, v níž je umístěna žakovská knihovna, která svou

výzdobou a vybavením poskytuje žákům spoustu informací k výuce a současně má motivační charakter. Používané učebnice odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu, vybavení ostatními pomůckami včetně audiovizuálních je na velmi dobré úrovni. Pro český jazyk i občanskou výchovu škola vlastní počítačové výukové programy využívané v době mimo výuku.

Vyučovací předmět **matematika** je na 1. stupni zabezpečen dostatkem vhodných učebních pomůcek. Jejich sortiment je průběžně inovován, některé pomůcky si vyučující zhotovují svépomocí. Na 2. stupni obnova stagnuje, chybí např. novější kalkulátory, stávající fond není využíván v dostatečné míře. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic, na 1. stupni obsahově plně nekorespondují se zvoleným vzdělávacím programem. Standardní vybavení umožňuje plnění osnov ve stanoveném rozsahu.

Předmět **chemie** je vyučován ve společné odborné učebně chemie a přírodopisu, která je uzpůsobena pro videoprojekci, instalována je zde i videokamera. Zabezpečení učebními pomůckami včetně videokazet i počítačového výukového programu, soupravami pro žákovskou experimentální činnost i základním sortimentem chemikálií je dostačující a umožňuje plnit stanovený obsah učebních osnov.

Výuka předmětu **praktické činnosti** na 1. stupni probíhá především v kmenových učebnách. Spotřební materiál je zajišťován z finančních prostředků zákonných zástupců žáků. Pro montážní a demontážní práce chybí ve vybavení školy konstrukční stavebnice, což je řešeno používáním stavebnic ve vlastnictví žáků. K zázemí pro tento předmět patří i rozsáhlý školní pozemek a cvičná kuchyň, která je vybavena dostatečným množstvím kuchyňského nádobí, ale jen v omezeném rozsahu modernějšími spotřebiči. Zařízení nábytkem je zastaralé, opotřebované, místnost je neútulná a nedostatečně vytápěná. Předmět není zabezpečen učebnicemi.

Vzhledem ke stávajícímu počtu individuálně integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení je škola vybavena dostatečným množstvím metodických materiálů, speciálních učebních textů a kompenzačních pomůcek, k dispozici jsou i počítačové výukové programy pro reedukační činnost. Pro žákyni s tělesným postižením škola získala speciální lavici. Vedení školy využívá možnosti čerpání navýšených finančních prostředků pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Údržba objektu školy probíhá postupně. V posledním období došlo k dílčím úpravám v umývárkách při sociálních zařízeních (instalace vysoušečů rukou), ve vybavení tělocvičny (instalace košů na košíkovou) a ve školní jídelně (zakoupení vyhřívacích stolů, konvektomatu, nerez nádobí, zabudování odsávacího zařízení).

Ředitel školy má stanovenou koncepci pro oblast oprav, údržby a modernizace stávajícího materiálně-technického zázemí. Prioritní úkoly jsou prezentovány ve Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2003/2004. Zpracována byla stavební studie na výstavbu nového stravovacího zařízení (prvořadý úkol), tělocvičny, hřiště a odpočinkové plochy.

***Materiálně-technické podmínky vzdělávání sledovaných předmětů jsou velmi dobré.***

## **PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ**

### **Vzdělávací programy**

Ve škole se vyučuje podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Úpravy učebního plánu (navýšení hodinových dotací a zařazení volitelného předmětu v 7. ročníku) provedl ředitel školy v souladu s platnými pokyny. Vyučují se všechny

předměty daného ročníku, stanovený minimální počet hodin pro předmět i týdenní časové dotace jsou dodrženy.

Organizace vzdělávání je vytvořena v souladu s právní normou. Při sestavování rozvrhu hodin byly většinou respektovány obecné didaktické a psychohygienické zásady, nevhodné je např. zařazování matematiky nebo českého jazyka po hodinách tělesné výchovy. Ustanovení školního řádu byla v průběhu inspekce aktualizována dle nové právní normy.

Zápisy v třídních knihách většinou obsahovaly průkazné údaje o průběhu vzdělávání, některé však postrádaly potřebnou konkrétnost a přesnost (praktické činnosti, matematika), občas chyběly záznamy o vyučujících předmětů nebo název vzdělávacího programu. Ve vedení třídních výkazů a katalogových listů žáků nebyly při náátkové kontrole zjištěny nedostatky.

Individuální vzdělávací programy (IVP) pro školní rok 2004/2005 byly zpracovány v souladu se směrnicí MŠMT, obsahově souhlasí se závěry a doporučeními školských poradenských zařízení. S výjimkou způsobu hodnocení a klasifikace v případě žáků s VPU obsahují většinu podstatných údajů týkajících pomůcek, obsahu, rozsahu individuální péče a přístupu vyučujících k žákům ve všech předmětech, ve kterých mohou být jejich výkony negativně zdravotním postižením ovlivněny. Z předložených IVP je patrná spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a informovanost zákonných zástupců žáků o poskytované speciální péči ze strany školy.

### **Pracovní činnosti – 1. stupeň**

Obsah učiva vychází z učebních osnov, které mají pro tento předmět doporučující charakter. Ve všech ročnících jsou z možných tematických celků preferovány práce s papírem a kartonem, pozornost je věnována i modelování, práci s přírodními materiály, textilem a montážním a demontážním pracím. Dovednosti týkající se přípravy jednoduchých jídel, obsluhy kuchyňských spotřebičů (tematický celek „U nás doma“) nebyly do obsahu předmětu zařazeny, pěstitelské práce přes velmi dobré materiální zázemí školy jen částečně. Plánování (tematické plány) se zaměřením na výrobky bez uvedení činností a pracovních dovedností není dostatečně účelné.

Prostorové podmínky a uspořádání pracovních míst žáků byly ve všech učebnách pro zařazené činnosti vhodné. Plně činnostní výuka byla zabezpečena dostatečným množstvím spotřebního materiálu a ostatními potřebami. Aktuální příprava všech vyučujících se vyznačovala promyšlenou organizací učebních činností. Náročnost zadání byla většinou vzhledem k věku žáků přiměřená. Pracovní náměty vyučující částečně diferencovali podle zručnosti žáků, rozdílly v jejich osobním pracovním tempu vhodně organizačně řešili. Pro schopnější žáky připravovali další úkoly. Při činnostech s prvky výtvarné výchovy vytvářeli žákům prostor pro uplatnění fantazie a jejich tvůrčích schopností.

Základ všech vyučovacích jednotek tvořila samostatná práce žáků, které předcházely jasné organizační pokyny, instrukce a dle potřeby i názorná demonstrace činností vyučujícími. Průběžně prováděná kontrola zabezpečovala všem zpětnou vazbu, vedla k odstraňování případných nedostatků, byla vždy spojována s radou, odpovídající individuální pomocí a dílčím hodnocením výsledků práce žáků. Kritéria hodnocení nebyla vždy stanovena před započítáním jejich samostatné práce, ojediněle chybělo i závěrečné zhodnocení. Při činnostech ve skupinkách učitelé vedli žáky cíleně ke vzájemné spolupráci a pomoci.

K ojedinělým nedostatkům patřila absence úvodní motivace, nepoučení žáků o bezpečnosti při práci, příliš jednoduchý námět vzhledem k věku žáků a jejím schopnostem.

Většina vyučujících systematicky vytvářela dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci. Využitím rozhovorů, zkušeností žáků, mezipředmětových vztahů, demonstrací vzorového

výrobku, charakterem hodnocení a svým celkovým přístupem věnovala pozornost úvodní i průběžné motivaci. Ve všech třídách bylo vytvořeno příjemné pracovní klima.

Při práci s používanými materiály a nástroji žáci prokazovali zpravidla dobré pracovní návyky a udržovali pořádek na pracovním místě.

Četná klasifikace je průběžně zaznamenávána do žákovských knížek.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly velmi dobrou úroveň.***

### **Chemie a praktika z chemie (volitelný předmět)**

Rozvržení obsahu učiva předmětu chemie mezi 8. a 9. ročník vychází z doporučení učebních osnov. Nediferencované zařazení rozšiřujícího učiva, zejména názvosloví kyselin, hydroxidů a solí však není plně v souladu s různými vzdělávacími potřebami žáků. Výběr učební látky volitelného předmětu, do něhož je zařazena část žáků 9. ročníku, odpovídá jeho charakteru. Důraz je správně kladen na experimentální činnosti a vytváření praktických dovedností žáků při práci s chemickými látkami.

Účelná materiální podpora byla při vyučování zabezpečena pouze ve volitelném předmětu.

Výuka byla vedena věcně správně, vyučovací jednotky měly klasickou strukturu. Při opakování učiva se učitelka zaměřovala převážně jen na reprodukci poznatků, méně již na jejich aplikaci. Předkládané učební úlohy (otázky) tak na žáky nepůsobily dostatečně stimulačně, příliš nepodporovaly jejich tvořivost a logické myšlení. Při expozici nového učiva bylo vhodně navazováno na starší učební látku, dostatečně však nebyla respektována zásada názornosti (chyběly ukázky chemických látek, experimentální činnost, videoprojekce). V této části výuky převažoval výklad v kombinaci s rozhovorem, do něhož však byli zapojeni pouze neaktivnější žáci. Odpovídající podmínky pro vyvozování závěrů a jejich zdůvodňování na základě vlastního pozorování a experimentálních činností vytvářela vyučující pouze v praktikách. Uplatňovaný způsob výuky zde byl v souladu se specifickými cíli předmětu, příznivě ovlivňoval rozvoj poznávacích schopností žáků. Neefektivní je však vypracovávání laboratorních protokolů z praktik, jejichž podstatnou část tvoří pracovní postup. V některých případech nebyly závěry experimentu ve vztahu ke stanovenému cíli dostatečně přesně formulovány.

V klasifikaci žáků výrazně převažuje písemná forma zkoušení, což nepřispívá k rozvoji jejich mluvního projevu, jemuž nebyla ani v průběhu sledované výuky věnována patřičná pozornost. V komunikaci převažoval podíl vyučující, která se velmi často spokojovala s pouze jednoslovnými odpověďmi žáků. Průběžné hodnocení a oceňování jejich znalostí a aktivity bylo málo výrazné a nemělo dostatečně stimulující účinek. Závěrečné hodnocení zpravidla chybělo. Motivačně na žáky působila možnost uplatnit své zkušenosti a využít poznatky z jiných předmětů nebo praktického života, celkově však byla účinnost zvolených motivačních prostředků pouze průměrná.

***Průběh a výsledky vzdělávání měly ve sledovaných předmětech celkově dobrou úroveň.***

### **Český jazyk a občanská výchova**

Všichni vyučující jsou odborně kvalifikováni pro výuku předmětu na kontrolovaném typu školy. Tato skutečnost se pozitivně odrazila v odborné interpretaci učiva, méně ve volbě efektivních metod a forem práce a v uplatňování didaktických zásad.

Výuka probíhá plánovitě, i když některé tematické a časové plány mají pouze formální charakter a kopírují používané učebnice.

Stanovené cíle kontrolované výuky byly často zúženy na sdělení tématu učiva, chyběla vstupní motivace. Pouze jeden učitel uplatňoval individuální přístup k žákům.

Materiální podpora výuky spočívala především ve funkčním využívání učebnic, v hodinách slohu i jazykových příruček a slovníků.

Nedostatkem sledované výuky bylo neefektivní využití času při individuálním zkoušení. Všechny navštívené hodiny měly jednotnou strukturu (úvod, hlavní část a závěr). Žáci byli v literatuře i občanské výchově ve vyšších ročnících zahlcováni nepřiměřeným množstvím encyklopedických údajů, které, jak vyplynulo ze zkoušení, jsou od nich učiteli vyžadovány. Převažoval frontální způsob výuky, často nevhodně volený vzhledem k charakteru učiva i věku žáků.

Celkový efekt výuky gramatiky, slohu a občanské výchovy v nižších ročnících byl vyšší, neboť učitelé funkčně aplikovali relaxační techniky, využívali mezipředmětové vztahy a aktualizaci, rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků, vedli je k hodnocení a sebehodnocení. V občanské výchově učitelka zadávala žákům problémové úkoly, střídala práci skupinovou s individuální, žáky za jejich výkony hodnotila výbornou klasifikací. Žáci dokázali s využitím svých zkušeností vyjádřit svůj názor.

Učitelé žáky průběžně motivovali slovním hodnocením jejich výkonů a kvalitním verbálním projevem a jeden učitel i vynikající hlasovou modulací.

Podklady pro klasifikaci učitelé získávají formou ústního i písemného zkoušení. Výsledky kontrolních prací statisticky nevyhodnocují, analýzu neprovádějí.

Ve sledované výuce byli žáci ukázněni, dohodnutá pravidla pro chování a jednání respektovali.

***Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce a občanské výchově průměrné.***

### **Matematika - 1. - 9. ročník**

Matematiku ve všech ročnících vyučují učitelé s požadovanou odbornou kvalifikací, což se příznivě projevilo v odborné správnosti prezentovaného učiva a zejména na 1. stupni ve volbě efektivních metod a forem práce.

Při rozvržení učební látky na 1. stupni nebyly odstraněny nedostatky, na které upozornila ČŠI již při minulé inspekci. Učivo je plánováno a probíráno dle učebnic, jejichž obsah plně nekoresponduje s platnými učebními osnovami. Žáci sice získávají potřebné vědomosti dané osnovami, navíc jsou však zbytečně přetěžováni rozšiřujícím učivem bez diferenciací dle schopností nebo učivem vyššího ročníku. Na 2. stupni v otázce plánování nedostatky nebyly zjištěny. Stanovené vzdělávací cíle v hospitovaných hodinách v převážné míře odpovídaly věku a schopnostem žáků, k jejich přetěžování nedocházelo, byly respektovány obecné principy vzdělávání.

V organizaci a efektivitě výuky, uplatňovaných metodách a formách práce byly mezi 1. a 2. stupněm patrné rozdíly. Na 1. stupni převažovaly postupy a činnosti, které žáky aktivizovaly, podporovaly tvořivost a kooperativní techniky učení. Střídáním společné, samostatné nebo skupinové práce, spojené s účinnou vstupní i průběžnou motivací vytvářely žákům vhodné podmínky pro jejich seberealizaci. Většina vyučujících poskytovala individuální pomoc slabším nebo pomalejším žákům, zpravidla respektovali jejich vlastní pracovní tempo. Požadavky učitelů na pamětné zvládnutí učiva a rozvoj logiky byly vyvážené. K podpoře názornosti využívali vhodné pomůcky, vhodně zařazovali práci s učebnicí nebo pracovními sešity. Hodnocení výkonů žáků, různé formy pochval a ocenění dílčích úspěchů mělo motivující charakter. K dílčím negativům patřilo vytváření malého prostoru k rozvíjení komunikace žáků a prostoru pro dotazy, ojediněle monotónní průběh a nedůsledné respektování psychohygienických zásad výuky, neefektivní využití celé plochy tabule, v některých ročnících byla zaznamenána vysoká četnost klasifikace.

Na 2. stupni převažovala klasická, zpravidla málo efektivní frontální výuka, spočívající ve společném řešení příkladů u tabule. Pouze ojediněle byly uplatněny jiné formy práce (skupinové činnosti), při nichž žáci rozvíjeli své matematické i komunikativní dovednosti, rychlost, přesnost, smysl pro kooperaci a schopnost aplikovat získané poznatky v praxi. Opakování bylo věcné, navazovalo na aktuální učivo. Do vyvozování nové látky byli žáci zpravidla vhodně vtaženi, uplatňovali analogii a své dříve získané vědomosti. V jednom případě účinná motivace spojená s praktickými zkušenostmi žáků a použitím názorné pomůcky přispěla k vyšší aktivitě žáků. V části výuky bylo vyšší pracovní tempo a chybějící vhodná motivace důsledkem pasivity skupiny žáků, důsledně nebyl uplatňován princip zpětné vazby a respektovány psychohygienické zásady výuky. Převažovalo motivující a povzbuzující slovní hodnocení výkonů žáků, v jednom případě však působilo spíše demotivačně. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáci většinou nebyli vedeni. Četnost klasifikace vzhledem k charakteru předmětu byla za 1. pololetí přiměřená.

Na obou stupních se učitelé snažili vytvářet vhodnou pracovní atmosféru, klidné a nestresové prostředí, které přispívalo k rozvoji všeobecných kompetencí žáků. Ojediněle verbální projev a způsob komunikace pedagoga nebyl adekvátní věku žáků, nebyly vytvářeny vhodné podmínky k rozvoji jejich komunikativních dovedností.

Velmi slabé výsledky většiny pololetních písemných prací v 5. – 9. ročníku způsobilo mj. zařazení matematických úloh, jejichž rozsah vzhledem k obsahové náročnosti jednotlivých příkladů nebyl přiměřený aktuálním schopnostem žáků, zařazováno bylo i rozšiřující učivo bez jakékoliv diferenciací. Např. v 8. ročníku nezvládlo učivo a požadované úkoly téměř 95 % žáků, kteří práci psali. Nevhodně byly strukturovány i některé bodovací a hodnotící stupnice. Důsledná analýza, vyvození závěrů a opatření chyběly.

***Průběh a výsledky vzdělávání měli na 1. stupni velmi dobrou na 2. stupni průměrnou úroveň.***

### **Výsledky vzdělávání zjišťované školou**

Škola si zatím nevytvořila ucelený autoevaluační systém. K zjišťování výsledků vzdělávání v předcházejících letech využívala celostátní standardizované testy. V posledních dvou školních letech se testování omezilo (z finančních důvodů) zejména na žáky devátých a případně pátých ročníků, kteří projeví zájem o studium na víceletém gymnáziu. Ve školním roce 2003/2004 odešlo na víceletá gymnázia 5 žáků.

V matematice a českém jazyce učitelé sestavují čtvrtletní nebo pololetní písemné práce. Získané výsledky využívají učitelé v následné vyučovací hodině ke korekci chyb, systematická analýza nedostatků a příčin neúspěchu zpravidla chybí. Škola má k dispozici přesné a přehledné údaje o výsledcích vzdělávání a výchovy žáků, tříd i v jednotlivých předmětech podle průměrů, statistické údaje zatím nejsou v rámci sebehodnocení plně využívány.

Žáci se průběžně zúčastňují nejrůznějších soutěží a olympiád. Přední umístění na úrovni okresu a případný postup do krajského kola získali žáci ve školním roce 2003/2004 střídavě ve výtvarných, hudebních, recitačních a sportovních soutěžích.

### **Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání**

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je provedeno na základě poznatků zjištěných hospitační činností, kontrolou povinné dokumentace a dalších písemností vedení školy, učitelů a žáků s přihlédnutím k realizaci cílů zvoleného vzdělávacího programu, personálním a materiálně-technickým podmínkám.***



*Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly na 1. stupni velmi dobrou, na 2. stupni průměrnou úroveň.*

## DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

### • **Prevence sociálně patologických jevů – tematická inspekce**

Součástí inspekční činnosti bylo sledování a zhodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů (SPJ) ve škole. Potřebné informace a údaje získala ČŠI formou rozhovorů a dotazníků určených pro školního metodika prevence a ředitele školy, analýzou příslušné dokumentace, prohlídkou školy a pozorováním běžného provozu školy. Názory žáků 7. a 9. ročníku byly zjišťovány formou anonymního dotazníku „Jaké to tady je“.

Cíle a úkoly prevence jsou rozpracovány v minimálním preventivním programu, který obsahově většinou koresponduje s příslušnými metodickými pokyny a je přizpůsoben místním podmínkám. Některým jeho ukazatelům chyběla větší konkrétnost (např. rozpracování úkolů podle věkových skupin). Průběžné vyhodnocování plánu je zaměřeno spíše na četnost a náplň akcí, méně na jejich účinnost a přínos. Prioritním cílem v oblasti prevence SPJ je vytvoření vhodných podmínek pro mimoškolní činnost organizováním a zapojením žáků do soutěží, účastí na kulturně-společenských a výchovně-vzdělávacích akcích. Ve spolupráci s Domem dětí a mládeže „Orion“ v Němčicích i dalšími organizacemi je pro žáky připravena pestrá nabídka zájmových činností, na jejichž vedení se významnou měrou podílejí učitelé ZŠ. Analýzou dokumentace bylo zjištěno, že v minulém období nebylo řešení negativních jevů související s danou problematikou příliš četné. V posledních dvou letech se škola opakovaně zabývala otázkami nevhodného chování žáků (vulgárnost, agresivita), záškoláctvím a kouřením žáků ve škole. Tento trend pokračuje i ve školním roce 2004/2005. Problematice SPJ je na poradách věnována potřebná pozornost, při pozitivním zjištění jsou přijímána adekvátní opatření, pohovory se žáky a rodiči se snaží předcházet dalším negativním projevům. Nedostatkem je skutečnost, že ve škole neexistuje diskrétní forma komunikace mezi žáky a pedagogy nebo vedením školy (schránka důvěry, dotazníky, ankety), která by umožnila přenos důležitých nebo důvěrných informací.

Z žakovských dotazníků vyplynulo, že žáci získávají dostatek informací o nebezpečí kouření, užívání drog a jiných návykových látek i projevech a důsledcích šikany. Většinou kladně (80 %, ostatní neví) hodnotí činnost školy vedoucí k eliminaci šikany. Současně však 68 % respondentů připustilo v posledních dvou školních letech výskyt šikany, 86 % ví, kde v tomto případě hledat pomoc. Pět žáků (14 %) připustilo, že byli šikanováni, devět žáků (téměř 26 %) si myslí, že šikanovali. Názory na vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky se výrazně lišily.

### • **Výchova k lidským právům – tematická inspekce**

V průběhu inspekce byla provedena tematická inspekce s názvem „Výchova k lidským právům a toleranci“. Její výsledky budou zapracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí školy o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 633/03-21 ze dne 7. 2. 2003
2. Dokumentace školy dle § 28 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon): Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004, třídní knihy, školní řád, rozvrh vyučovacích hodin, personální dokumentace (vše školní rok 2004/2005) záznamy z pedagogických rad, kniha úrazů, třídní výkazy a katalogové listy - namátkově (vše školní roky 2003/2004 a 2004/2005), protokoly o komisionální zkoušce (školní rok 2003/2004)
3. Dokumentace ředitele školy: Koncepce ZŠ Němčice nad Hanou ze dne 30. srpna 2003, Roční plán ZŠ Němčice nad Hanou – školní rok 2004/2005, měsíční plány činnosti, Vnitřní platový předpis platný od 1. ledna 2005, přehled hospitační činnosti a záznamy z hospitací za školní roky 2003/2004 a 2004/2005, zápisy z provozních porad ve školním roce 2004/2005
4. Záznamy o provedených kontrolách a hospitacích zástupkyně ředitele školy za školní roky 2003/2004 a 2004/2005
5. Zprávy třídních učitelů pro jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
6. Zápisy z jednání metodického sdružení 1. stupně, vedoucích předmětů český jazyk, matematika – školní roky 2003/2004 a 2004/2005
7. Časově tematické plány učiva hodnocených předmětů - školní rok 2004/2005
8. Namátkový výběr deníčků, žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů žáků hospitovaných tříd
9. Pololetní písemné práce z matematiky žáků 5. – 9. ročníku – školní rok 2004/2005
10. Kontrolní práce z českého jazyka ve školním roce 2004/2005
11. Dotazníky zadávané řediteli školy a školní metodičce prevence vztahující se k prevenci sociálně patologických jevů ve škole
12. Anonymní dotazníky „Jaké to tady je“ zadávané žákům 7. a 9. ročníku
13. Podkladová dokumentace k tematické inspekci Výchova k lidským právům a toleranci
14. Ekonomické požadavky na zabezpečení vzdělávání individuálně integrovaných žáků ze dne 29. listopadu 2004
15. Seznam individuálně integrovaných žáků ZŠ Němčice nad Hanou, Tyršova 360 ve školním roce 2004/2005 ze dne 25. listopadu 2004
16. Rozhodnutí ředitele školy o integraci žáků, odborné posudky školských poradenských zařízení a individuální vzdělávací programy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2004/2005 (5 žáků)
17. Přírůstky učebních pomůcek a knih za rok 2004
18. Inventurní seznam učebních pomůcek kabinetu chemie ke dni 7. února 2005

## ZÁVĚR

*Práce vedení školy v oblasti personálního zabezpečení výuky je koncepční. Z hlediska odborné způsobilosti vyučujících si škola dlouhodobě udržuje vysoký standard, všichni mají požadované vzdělání pro výuku v základní škole. Nedostatky byly zjištěny ve využívání potenciálu a tvořivosti pedagogických pracovníků k vytváření zpětnovazebních nástrojů k hodnocení výsledků vzdělávání, efektivně nejsou aplikovány výsledky kontrolní činnosti ke zlepšení kvality práce učitelů.*

*Pozitivní změny nastaly v oblasti materiálně-technického zabezpečení výchovně-vzdělávací činnosti školy zejména zkvalitněním výpočetní techniky a jejím efektivnějším využíváním ve výuce i při řízení školy. Systematicky probíhá výměna již nevyhovujícího žákovského nábytku. Materiálně-technické podmínky pro výuku hodnocených předmětů (výukové prostory, vybavení učebními pomůckami, výpočetní technikou) umožňují plnění vzdělávacích cílů. K dispozici je většinou fond starších, funkčních pomůcek, v jejich pravidelném využívání byly v průběhu inspekce zjištěny dílčí nedostatky. Zkvalitňování materiálně-technického zázemí dochází postupně podle stanovených priorit ve spolupráci se zřizovatelem i pedagogy. K výraznějšímu zlepšení nedošlo, s výjimkou učeben 1. stupně a několika odborných učeben v estetizaci školního prostředí.*

*Výchovně-vzdělávací činnost se řídí platnými učebními dokumenty. Přetrvávají nedostatky v plánování učiva a realizaci vzdělávacích cílů v matematice na 1. stupni.*

*Sledovaná výuka měla rozdílnou úroveň. Na 1. stupni byly většinou uplatňovány aktivizační metody a formy práce, podporující kooperativní techniky učení. Efektivitu práce zvyšovaly vhodná organizace činností, účelná motivace, snaha o názornost, příznivá pracovní atmosféra, případně individuální přístup k žákům. Menší pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností a někdy důslednému respektování psychohygienických zásad výuky. Praktické činnosti na 1. stupni pozitivně ovlivňují formování osobnosti žáků rozvíjením jejich motorických a tvořivých schopností.*

*V práci vyučujících na 2. stupni převažovaly méně efektivní metody práce s převládající frontální činností, které nepodporují aktivní učení a pouze omezeně přispívají k rozvoji žákovských kompetencí. V malé míře byla uplatňována účinná motivace a individuální přístup. Kladem byly zejména odborná a věcná správnost prezentovaného učiva, volba adekvátních vzdělávacích cílů, převážně vhodná pracovní atmosféra, snaha o názornost a uplatnění nových forem práce.*

*Škola se zabývá problematikou prevence sociálně patologických jevů, přijatý systém je účinný.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

## Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

<b>Inspekční tým</b>	<b>Titul, jméno a příjmení</b>	<b>Podpis</b>
Vedoucí týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
Členové týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.
Členka týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová v. r.

V Přerově dne 4. března 2005

Razítko

*Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jasínkova 5, 750 02 Přerov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.*

*V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti vztahujících se k plánování učiva a realizaci vzdělávacích cílů v matematice na 1. stupni ve lhůtě 14 dnů po převzetí inspekční zprávy.*

## Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vladimír Ruban, ředitel školy

V. Ruban v. r.

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Němčice n. Hanou, Palackého náměstí 3, 798 27 Němčice n. Hanou	2005-03-31	m4-1009/05-11071
Školská rada	--	--

**Připomínky ředitele školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.